

GAZETA POLSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych o godzinie 8-ajrano.—Cena numeru 20 halerzy—15 fenigów.

Prenumerata

W Dąbrowie miesięcznie 4 K. 50 hal. kwartalnie 13 K. 50 hal.; z przesyłką pocztową mies. 5 K. 10 hal., kwartalnie 15 K. 50 hal. W okupacji niemieckiej miesięcznie 3 Mk. 50 fen., kwartalnie 13 Mk. 50 fen. Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 60 hal.

Redakcja i Administracja w Dąbrowie

ul. Króla Sobieskiego 13; otwarte od 8 rano do 7 wieczorem.
FILIA w Bydżynie: Biuro dzienników Małachowskiego.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 1-taj stronie za wiersz pierwszy 3 Kor.—Na stronie II-iej za wiersz 1 K. 50 hal. Nadruk za wiersz 1 kor. Ogłoszenia rezygnują na IV-iej stronie za wiersz półstronowy 60 hal.—Drobie ogłoszenia po 10 hal. za tydzień. Najmniej 1 Kor.
Wyrazy listem drukem podwójnie.

Rozwiązanie korpusu gen. Musznickiego.

Pod tytułem „Zawarcie nowego układu z 1-ym korpusem polskim” pisał „Deutsche Warschauer Zeitung”, co następuje:

Dnia 21 maja wzięty został w Mińsku między przedstawicielami głównego dowództwa armii niemieckiej i general-gubernatorstwa warszawskiego z jednej strony a generałem majorem Karnickim jako pełnomocnikiem dowodzącym generała 1 polskiego korpusu Dąbrowa-Musznickiego, z drugiej strony nowy układ.

Powodem do tych nowych rokowań był fakt, że zawarte w dniu 25 — 26 lutego układy w Bobrujsku nie odpowiadały już zmienieniom, skutkiem zawartego z Rosją pokoju stonokum faktycznym. Stąd też odbyły się już w Bobrujsku dn. 21 marca i w Brześciu Litewskim dn. 21 kwietnia narady z gen. Dąbrowem - Musznickim, które jednak nie doprowadziły do wyniku ostatecznego.

Lynczaczem położenie w 1 pułku polskim ukształtowało się tak, że szybko wyjaśnienie stosunków stało się nagłą, podobnie jak w wojsku rosyjsko - polskim na Ukrainie.

Ponieważ korpus nie rozporządzał środkami pieniężnymi, przeto zboże i bydło zabierane było chłopom bez zapłaty a w części przemoca, co wywoływało wielkie rozgorzycenie. Przytem żołnierze polacy nie ograniczali się do obszaru wyznaczonego im na mocy układu z dn. 25 — 26 lutego, lecz podejmowali też wydzieczki po za Dniepr do Wielkorusji, które doprowadziły do krwawych starć z mieszkańcami tamtejszymi i żołnierzami rosyjskimi. Zniewolito do znów 1 korpus polski do wysłania poza Dniepr wypraw karnych, które pailly całe folwarki i miejscowości w Wielkorusji.

Skargi, jakie w następstwie tego napływały ze wszystkich stron do niemieckich władz wojkowych oraz coraz cięższe położenie finansowe i aprowizacyjne 1-go korpusu polskiego, które zaczęło silnie oddziaływać na wartość wewnętrznej wojska, sprawiły, iż szybkie wyjaśnienie położenia jest konieczne. Wyjaśnienie to osiągnięto drogą układu dnia 21 b. m.

1-szy korpus polski zostaje rozwiązany. Oficerowie i żołnierze mogą powrócić do ojczyzny jako wolni obywatele. Rozwiązanie 1-go korpusu polskiego rozpocznie się niebawem, tak, że z sąsiedzi frontu wielkorusyjskiego zajętogo do tyłeczaz przez ten korpus, nastąpi spokój i pokojowa komunikacja, zaś żołnierze polscy rządy będą, iż po czterech latach wojny powrócą do uwolnionej przez państwa centralne ojczyzny.

„BANDY” POLSKIE.

„Przegląd Polski” z 19 maja donosi: Dzienniki rosyjskie ogłaszają następującą telegraficzną kr. Mirbacha do rzędu bolszewickiego:

„Rząd rosyjski złożył za pośrednictwem „radio” w dn. 2 maja protest przeciwko rozwiązaniu przez wojska niemieckie, którym towarzyszyły bandy polskie, kordonu nad Dnieprem, w pobliżu Mohylowa i Kobaczewa. Niemieckie główne dowództwo żądało, że kordonu nie przekroczyły bynajmniej wojska niemieckie, widocznie zrobiły to wojska polskie. Korpus polski otrzymał wskazówki, aby zapobiec przyśpieszeniu przekraczania kordonu — hr. Mirbach.

Podkreśliłszy w tym dokumencie

wyraz „bandy”, użyty zapewne przez bolszewików w nocie dyplomatycznej, a powtórzony w odpowiedzi. Wyraz ten mógł być obraźliwym w innych uściach, ale nie porzaczony jest humoru, gdy stosuje go „armia” bolszewicka.

2-ga Loterya Kasyczna na rzecz towarzystw kulturalno-oświatowych.

23,500 zasadych losów, na które płać 11,750 wygranych i 10 premii.

Ciągnięcie II-iej klasy dnia 4 i 5 czerwca 1918 r.

Żakwki, Warszawa, Królewska 23.
Ostatni dzień wymiany przez graczy losów do II-iej klasy u odpowiednich kolektorów upływa z dniami 31 maja r. b. 152 -5-8.

nie się obywateli miasta 9 maja o godzinie 4 i pół rana, gdy z tej i tamtej strony odezwały się działa i kulomioty.

Ofenywę swą bolszewicy skierowali przeciwko nieznanym wartom legionowym, znajdującym się na lewym brzegu Dniepru i przeciwko kwateryngom tam 3 szwadronom tekinkich „kornilowców”. W ten sposób, pozostałe w gubernii resztki wojsk „kornilowskich” zmurszone zostały do walczenia wspólnie z Polakami przeciwko czerwonej gwardji. Rzecz się miała tak, iż władze niemieckie, wykrywszy przy zajęciu kolei ryko-rolowskiej obecność tekinków w okupowanej miejscowości zaproponowały dowództwu polskiemu, by wydalilo ich za linię okupacji, t. j. za Dniepr, tekicy spełnili żądanie Niemców z przyczyn z prawego brzegu Dniepru—t. j. z Mohylowa—na lewy brzeg, t. j. na przedmieście tego miasta, ale posunąć się w objęcia bolszewickich band nie odważyli się. Polacy zaś ze względów taktycznych i w celu ochrony swej dylokacji w Mohylowie przed niespodziewanem wtargnięciem bolszewickim nie mogli przerwać swych drobnych patroli na lewy brzeg rzeki, t. j. na terytorium bolszewickie w ten sposób wskutek napadu bolszewików jak na nich, tak też i na tekinków, zmuszeni zostali do odparcia napadu wspólnie z tekinkami. Skutki tego przypadkowego sojuszu mogą być dla Polaków smutne, ale dotychczas jest to tylko przypuszczenie. Wyniki zaś bitwy 9 — 11 maja przeszły wszelkie oczekiwania. Nieleżni Polacy i tekicy, na których rzuciły się z trzech stron ataki czerwono-gwardystów, walczący jak lwy i odrazu wstrzymali ofenywę wielkotrzoną liczącej setki nieprzyjaciela, co umożliwiło ściągnięcie na pole walki rezerw i rozstrzygnięcie bitwy na korzyść Polaków, pomimo, iż bolszewicy posiadali nader ciężkie działa, Polacy mieli tylko lekką artylerię. Właściwie bitwa rzeczywista trwała się tylko od godziny 4 i pół z rana do 12 i pół w południe—9 maja. Dnia 10 i 11 maja miały miejsce tylko napady kawalerji bolszewickiej na warty polskie. Rezultaty bitwy jeszcze nam wykazy, iż bolszewicy nie posiadają specjalistów-artylezystów. Działa czerwonej artylerji w ręku doświadczonych strzelców mogli z łatwością zmieszać jak przedmieście, tak też i samo miasto. Lynczaczem pościki bolszewików wybuchaly wcale nie tam, gdzie trzeba było, a nawet trałyły we własną piechotę bolszewicką, która atakowała łeb skrzydło wojsk polskich. Cały przebieg bitwy korespondent naszego pisma, obserwował z pozwolenia dowództwa polskiego przez lunetę z wiesz raturza i z samego brzegu Dniepru z mojem zdaniem, które potwierdzono zostało przez autorytety, która zadana została bolszewikom przez wspólną akcję artylerji polskiej i bolszewickiej, skierowaną do jednego celu—napadającą piechotę bolszewicką. Przez lunetę wyraźnie widać było, jak chmury piechoty bolszewickiej rozstrzeliwane były krzyżowym ogniem cudozych i własnych dział. Uszkodzone jednak zostało dotkliwie i przedmieście przez przypadkowe pociski bolszewickie; og-

łem z obu stron wypuszczono do 1.000 pocisków. Strat bolszewickich ustalić nie można było. Polacy i tekicy ponieśli zaskiwajaco niewielkie straty; zabity jeden oficer i trzech żołnierzy, rannych trzech oficerów i około 50 żołnierzy.

Ponowna ofenywa niemiecka.

Po kilkutygodniowej przerwie, którą nazwano „lajemnicą Hindenburga”, nie mogąc zrozumieć, dlaczego wojska niemieckie nie wiodą dalej ataku — wszczęła się akcja wojsk niemieckich.

Francuskie sprawozdania wojenne z dnia 27, maja donoszą, że po gwałtownym przygotowaniu artylerjijskim odezwały polki niemieckie na szerokim froncie między Pinon i Rejms.

Równocześnie Angliki mówią o gwałtownym uderzeniu niemieckim między Reims i Soisson a sztab niemiecki przynosi wiadomość o zdobyciu grzbietu górskiego Chemin des Dames, o który tyle krew lalo się w roku 1916 i 1917 oraz o zdobyciu Soissons. Rozciąglono atakowanej linii dowodztwo o powadze chwili i o podjęciu nowej ofenywy niemieckiej.

Hindenburg, świadom trudności, przedsięwziął akcję zaczezną od razu na szerokim froncie, licząc, że musi w pewnym miejscu uczynić wyłom, któryby mógł następnie wykorzystat do wielkiego, ogólnokrajowego posużania zgromadzonych za linia rezerwy. W tej chwili jestym świadkami zdobycia Soissons przez wojska niemieckie. Niepodobna przewidzieć dalszego rozwoju wypadków, zanotowat jednakalzy, że uderzenie niemieckie nastąpiło w punkcie najmniej spodziewanym.

W dniu rozpoczęcia akcji ofenywnej przez wojska niemieckie, przesłany Włozit do ataku na większą skalę. Po dłuższym przygotowaniu artylerjijskim nastąpił atak na pozycje, leżące na południe od tonalskiej przełęczy. Przedsięwzięcie włoskie nie powiodło się zupełnie, bo w jednym tylko miejscu wojska austriackie cofnęły się nieco z pierwszych pozycji i wstrzymały napór włoski, opalony zresztą ogromnymi stratami.

Wobec tych wypadków pierwszorzędno znaczenia nie wrócono uwagi, iż centralne mocearstwa mają jednego nieprzyjaciela więcej. Nikaragua bowiem zerwała stosunki dyplomatyczne z Niemcami i wypowiedziała wojnę.

Podobno nawet zaczęła już zbierać...

Wojna.

Komunikaty austriackie.

WIEDEN, 29 maja. Urzędowo donoszą: Walki w obszarze Tonale znowu wczoraj odbyły. Dwa ataki Włochów po partje silnym ogniem artylerjijskim i ni-

Ostatnia bitwa

1-go korpusu polskiego z bolszewikami.

„Dziennik Kijowski” z 22 maja podaje następującą korespondencję „Golosu Kijewa” z Mohylova:

Wiadomości o zgromadzeniu wojsk bolszewickich w pobliżu byłej kwatery naczelnego wodza zaczęły nasyłać do sztabu zajmujących miast Legionów polskich generała Dąbrowa-Musznickiego na trzy tygodnie przed wypadkami 9 — 11 maja. Podług doniesień wydziału kontrowiadawczego bolszewicy przygotowywali się do ataku Polakom i burżojom rosyjskim „generalnej bitwy” i sprawienia tym „lawnym kontrolowocystom krwawej łam”. Polakom — za „surowością” względem szpiegów „towarzyszów”, którzy pozostali w okupowanych miejscowościach, rosyjskim burżojom — za „objawioną przez nich radosć z powodu zajęcia Mohylowa przez Polaków” i wogóle za ich nietylko moralną, ale i „rzeczywistą” sojusz z wrogami władzy sowieckiej, za ich zdradę ojczyzny (?). Pomimo groźb w bezimennych listach, iż „w Mohylowie nie zostani kamień na kamieniu” nikt na serwo w czynne wystąpienie bolszewików nie wierzył, nawet wtedy, gdy stało się wiadomem, iż bolszewicy mają do 8 tysięcy piechoty, około 3—4 szwadrony kawalerji i kilka dział. Zdaowało się nieprawdopodobnem, iż bolszewicy po zawarciu pokoju z Niemcami zdecydowały się na rozpoczęcie wojny z ich sprzymierzeńcami. Tembardziej nieprzyjemne było obudze-

